T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/331
KARAR NO : 2021/450
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: Güvenlik korucusu olarak görev yapan davacının sigortalılık süresinin tespiti ve idarece eksik yatırıldığı ileri sürülen sigorta primlerinin yatırılması istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ş.Ö.
Vekili : Av. G.Y.
Davalı : İçişleri Bakanlığı (Adli ve idari yargıda)
Vekili : Av. C.A.
Davalı : Şemdinli Kaymakamlığı (Adli yargıda)
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (Adli yargıda)
Vekili : Av. A.T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Hakkari ili, Şemdinli İlçe Jandarma Karakol Komutanlığı emrinde 29/08/1995-05/09/2017 tarihleri arasında güvenlik korucusu olarak aralıksız istihdam edildiğini ve halen göreve devam ettiğini, ancak sigorta primlerinin 05/09/2017 tarihinden itibaren yatırılmaya başlandığını, 29/08/1995-05/09/2017 tarihleri arasında sigorta primlerinin yatırılmadığını, müvekkilinin hizmet akdine dayalı, İçişleri Bakanlığına bağlı olarak bu görevi ifa ettiğini ileri sürerek müvekkilinin SGK Başkanlığına bildirilmeyen çalışmalarının tespiti ile sigorta prim borçlarının davalı tarafından yatırılmasına karar verilmesi istemiyle davalı kurumlar aleyhinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Şemdinli Asliye Hukuk (İş) Mahkemesi, E.2020/217, K.2020/558 sayılı dosyasında 15/12/2020 tarihinde,** *"HMK 114/1 -b maddesi gereğince idare mahkemelerinin görevli olduğu anlaşıldığından dava dilekçesinin görev yönünden reddine"* hükmetmiştir. İstinaf edilmeksizin kesinleşen kararın gerekçesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"...5510 sayılı Kanunun EK 15. Maddesinin 5. fıkrasında ise bu kanun hükümle yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların valiliklerin talebi üzerine güvenlik korucusu olarak geçen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmadığı süreleri için müracaat tarihinde geçerli olan prime esas kazanç alt sınırı ve %32.5 oranı üzerinden hesaplanacak prim tutarları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde valiliklerce ödenir, hükmüne göre davacı tarafın idareye başvurarak primlerinin ödemesini özlük ve diğer sair haklarının iadesi için talepte bulunması gerektiği, bu talebin idari işleyişle ilgili olduğu, sigortalılık tespiti bakımından herhangi bir husumet olmadığı anlaşıldığından idare mahkemelerinin görevli olduğu..."*

3. Davacı vekili, benzer taleple İçişleri Bakanlığı aleyhine idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Van 2. İdare Mahkemesi, E.2021/747 sayılı dosyada 26/04/2021 tarihinde,** 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vererek, 29/04/2021 tarihli ve E.2021/747 no'lu üst yazı ile Mahkememize müracaat etmiştir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"...davanın 506 sayılı ve 5510 sayılı Kanunlar kapsamında bir hizmet tespiti istemine ilişkin olduğu, davacının 442 sayılı Köy Kanununun 74. madde hükmü kapsamında "güvenlik korucusu" olarak istihdam edildiği, 5510 sayılı Kanunun ek 15. maddesine göre, 442 sayılı Kanunun 74'üncü maddesinin ikinci - fıkrası gereğince güvenlik korucusu olarak görevlendirilenlerin; 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayıldıkları, bu bağlamda davacının sigortalılık için aranan koşulları taşıyıp taşımadığı hakkında yapılacak hukuki değerlendirmenin adli yargının (iş mahkemesi) görev alanına girdiği sonucuna ulaşılmıştır.*
>
> *Nitekim benzer uyuşmazlıklarda, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin E:2020/6828, E:2016/15089 sayılı dosyaları ile Erzurum Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin E:2019/4318, E:2019/4508, E:2020/1372 sayılı dosyaları ve Diyarbakır Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin E:2020/469, E:2020/501 sayılı dosyalarında işin esasına girilerek karar verildiği anlaşılmıştır..."*

5. 2247 sayılı Kanun'un 19., 21. ve 16. maddeleri uyarınca Yargıtay C. Başsavcılığı ve Danıştay Başsavcılığından görüş istenmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının Yazılı Düşüncesi

6. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yazılı görüşünde, *"5510 sayılı Kanun kapsamında bulunan ve 6100 sayılı Kanun'un 106. maddesinde belirtilen tespit davası niteliğindeki uyuşmazlığı çözme görevinin adli yargı yerine ait olduğu"* yönünde düşünce belirtmiştir. Görüşün gerekçe kısmı şöyledir:

"...Bilindiği gibi, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 106. maddesinde; "Tespit davası yoluyla, mahkemeden, bir hakkın veya hukuki ilişkinin varlığının ya da yokluğunun yahut bir belgenin sahte olup olmadığının belirlenmesi talep edilir. / Tespit davası açanın, kanunlarda belirtilen istisnai durumlar dışında, bu davayı açmakta hukuken korunmaya değer güncel bir yararı bulunmalıdır. / Maddi vakıalar, tek başlarına tespit davasının konusunu oluşturamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4. maddesinde; "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından; / a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar, / .... / sigortalı sayılırlar. / 86/9. maddesinde; "Aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır.", ek 15. maddesinde; "442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince güvenlik korucusu olarak görevlendirilenler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve haklarında uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır. / Güvenlik korucusu olarak göreve başlayanlar ile görevleri sona erenlerin sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgeleri, çalışmaya başladıkları tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili valiliklerce verilir. Bunların prime esas günlük kazançları bu Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırıdır. İlgili primlerin sigortalı ve işveren hissesinin tamamı valiliklerce ödenir. / Bu maddenin yürürlük tarihinden önce görevi sona erenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanun kapsamında emekli, yaşlılık veya malullük aylığı ya da 442 sayılı Kanunun mülga ek 16'ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. / Bu madde kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Kurum yetkilidir.", 101. maddesinde; "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." denilmiştir.

Diğer taraftan, 442 sayılı Köy Kanunu'nun 74. maddesinde; "... / Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hâl ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya İdarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişikleri kesilir. / Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerektiğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı görevlendirildiği valilik tarafından ödenir. / Köy Koruculari ve Güvenlik Korucularının görevde bulundukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde "2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır. /...." hükmü yer almıştır.

Dava konusu uyuşmazlıkta; davacının, 29/08/1995 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen mevzuat kapsamında güvenlik korucusu olarak çalıştığı, bu tarihten 05/09/2017 tarihine kadar olan dönemdeki sigorta primlerinin yatırılmaması sebebiyle hak kaybına uğradığından bahisle, belirtilen tarihler arasında davalı İçişleri Bakanlığına bağlı olarak geçici köy koruculuğu yaptığının tespiti ve primlerinin ödenmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri dikkate alındığında 5510 sayılı Kanun kapsamında bulunan ve 6100 sayılı Kanun'un 106. maddesinde belirtilen tespit davası niteliğindeki uyuşmazlığı çözme görevinin adli yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 01/03/2021 tarihli ve E.2020/728, K.2021/103 sayılı kararında da benzer hususlar vurgulanmıştır."

A. Danıştay Başsavcısının Yazılı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı yazılı görüşünde, *"442 sayılı Köy Kanununun 74. madde hükmü kapsamında "güvenlik korucusu" olarak istihdam edilen davacının, dava konusu ettiği dönemle ilgili olarak, 5510 sayılı Kanunun Ek 15. maddesine göre, 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi*

kapsamında sigortalı sayılması için aranan koşulları taşıyıp taşımadığı hakkında yapılacak hukuki değerlendirmenin 5510 sayılı yasanın 101 maddesi uyarınca adli yargının (iş mahkemesi) görev alanına girdiği" yönünde düşünce belirtmiştir. Görüşün gerekçe kısmı şöyledir:

"...442 sayılı Köy Kanununun 74. Maddesinde, "...(Ek: 26/3/1985 - 3175/1 md.; Değişik: 27/5/2007 - 5673/1 md.) Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez.

Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya İdarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. (Ek cümle: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.) Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişikleri kesilir.

Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerektiğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı görevlendirildiği valilik tarafından ödenir.

Köy Koruculari ve Güvenlik Korucularının görevde bulundukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde "2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun" hükümleri uygulanır./..." hükmü yer almıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4. Maddesinde; "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;

a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar sigortalı sayılırlar." hükmü; 86. maddesinin dokuzuncu fıkrasında ise; "Aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır." hükmü; 17.04.2017 tarihli KHK ile eklenen Ek 15. Maddesinde, " 442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince güvenlik korucusu olarak görevlendirilenler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve haklarında uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

Güvenlik korucusu olarak göreve başlayanlar ile görevleri sona erenlerin sigortalı işe giriş ve sigortalı işten ayrılış bildirgeleri, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren bir ay içinde ilgili valiliklerce verilir. Bunların prime esas günlük kazançları bu Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırıdır. İlgili primlerin sigortalı ve işveren hissesinin tamamı valiliklerce ödenir.

Güvenlik korucularının veya valiliğin talebi üzerine Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarınca usulüne uygun düzenlenecek raporlar ve dayanağı tıbbî belgelerin incelenmesi sonucu, çalışma gücünün en az %60'ını veya vazifelerini yapamayacak şekilde meslekte kazanma gücünü kaybettiği Kurum Sağlık Kurulunca tespit edilen güvenlik korucuları malûl sayılır.

Güvenlik korucusu olarak görev yapmakta iken 55 yaşını dolduranlardan en az 15 yıl bu görevde bulunmuş olanlara yaşlılık aylığı bağlanır. Bu fıkra kapsamında yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için ayrıca terör suçlarından hüküm giymemiş olmak şarttır. Hüküm giymeden önce aylık bağlanmış olması halinde ise bağlanan aylık kesilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla güvenlik korucusu olarak görevde bulunanların valiliklerin talebi üzerine güvenlik korucusu olarak geçen ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzun vadeli sigorta kollarına tabi olmadığı süreleri için müracaat tarihinde geçerli olan prime esas kazanç alt sınırı ve %32.5 oranı üzerinde hesaplanacak prim tutarları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde valiliklerce ödenir. Bu süre içinde sigorta primlerinin ödenmemesi halinde bu Kanunun 89 uncu maddesi hükümleri uygulanarak primler tahsil olunur.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce görevi sona erenler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanun kapsamında emekli, yaşlılık veya malullük aylığı ya da 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

Bu madde kapsamındaki sigortalılarla ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Kurum yetkilidir." hükmü; 101. Maddesinde, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." hükmü yer almaktadır."

IV. İLGİLİ HUKUK

8. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun *"Tespit davası"* başlıklı 106. maddesi şöyledir:

"(1) Tespit davası yoluyla, mahkemeden, bir hakkın veya hukuki ilişkinin varlığının ya da

yokluğunun yahut bir belgenin sahte olup olmadığının belirlenmesi talep edilir.

(2) Tespit davası açanın, kanunlarda belirtilen istisnai durumlar dışında, bu davayı açmakta hukuken korunmaya değer güncel bir yararı bulunmalıdır.

(3) Maddi vakıalar, tek başlarına tespit davasının konusunu oluşturamaz."

9. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun*"Uyuşmazlıkların çözüm yeri"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

10. 442 sayılı Köy Kanunu'nun 74. maddesinin ikinci fıkrası şöyledir:

"(Ek: 26/3/1985 - 3175/1 md.; Değişik: 27/5/2007 - 5673/1 md.) Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile yeteri kadar güvenlik korucusu görevlendirilmesi kararlaştırılabilir. Bu şekilde görevlendirilecek güvenlik korucusu sayısı 40.000 kişiyi geçemez. Cumhurbaşkanı bu sayıyı yüzde elliye kadar artırmaya yetkilidir. Görevlendirmeyi gerektiren hallerin ortadan kalkması durumunda veya idarî zaruret hallerinde görevlendirmeye ilişkin aynı usûl uygulanmak suretiyle güvenlik korucusu olarak yapılan görevlendirmelere son verilebilir. (Ek cümle: 17/4/2017-KHK-690/27 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/23 md.) Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişikleri kesilir."

11. 442 sayılı Kanun'un 74. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"(Ek fıkra: 15/8/2016-KHK-674/21 md.; Aynen kabul: 10/11/2016-6758/21 md.) Güvenlik korucularının görev alanı, görevli oldukları köyün hudutları içinde kalan alandır. Gerektiğinde vali veya kaymakam onayı ile güvenlik korucularının görev alanları, geçici ve süresi belirli olarak köy hudutları dışına genişletilebilir ve görev yerleri değiştirilebilir. Güvenlik korucuları diğer bir ilin valisinin talebi üzerine, istihdam edildikleri ilin valisinin onayı ile geçici ve süresi belirli olarak iller arasında görevlendirilebilir. Bu durumda, güvenlik korucusunun harcırahı görevlendirildiği valilik tarafından ödenir.

12. 442 sayılı Kanun'un 74. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

"(Ek : 26/3/1985 - 3175/1 md.) Köy Korucuları ve Güvenlik Korucularının görevde bulundukları süre içinde yaralanmaları, engelli hâle gelmeleri veya ölümleri halinde '2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun' hükümleri uygulanır."

13. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

" 1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, güvenlik korucusu olarak görev yapan davacının sigortalılık süresinin tespiti ve idarece eksik yatırıldığı ileri sürülen sigorta primlerinin yatırılmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

17. Dosya kapsamı ve yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, tespit davasının 6100 sayılı Kanun'un 106. maddesinde düzenlendiği, buna karşılık 2577 sayılı Kanun'un *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinde tespit davasının belirtilmediği, davacı ile idare arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, davacının öncelikli talebinin hizmet süresinin tespitini ilişkin olduğu, eksik primlerin yatırılmasına ilişkin talebin de İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Van 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Şemdinli Asliye Hukuk (İş) Mahkemesinin, 15/12/2020 tarihli ve E.2020/217, K.2020/558 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Van 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Şemdinli Asliye Hukuk (İş) Mahkemesinin, 15/12/2020 tarihli ve E.2020/217, K.2020/558 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN